

**Національна академія аграрних наук України
Селекційно-генетичний інститут – Національний центр
насіннєзнавства та сортовивчення**

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок та умови обрання дисциплін вільного вибору
здобувачами вищої освіти третього освітньо-наукового рівня доктора філософії
у Селекційно-генетичному інституті – Національному центрі насіннєзнавства
та сортовивчення**

УХВАЛЕНО
Вчена рада СГІ – НЦНС
Протокол № 14 від 20 грудня 2019 року

Загальні положення

1. Порядок та умови обрання вибіркових дисциплін здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії в Селекційно-генетичному інституті – Національному центрі насіннєзнавства та сортовивчення (СГІ – НЦНС) розроблений з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення аспірантами навчальних дисциплін із циклу вільного вибору для реалізації прав здобувачів вищої освіти, встановлених Законом України «Про вищу освіту» та відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 зі змінами (№ 283 від 03.04.2019), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів МОН України.

2. Метою Положення є встановлення чіткої процедури формування переліку та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – Аспіранти) навчальних дисциплін з циклу вільного вибору.

3. Освітній процес підготовки аспірантів регламентований освітньо-науковою програмою та навчальним планом, які розробляє гарант програми разом з проектною групою. Для конкретизації планування та організації навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план.

4. До переліку дисциплін навчального плану входять нормативні дисципліни, дисципліни за вибором СГІ – НЦНС, що є обов'язковими для вивчення аспірантами даної спеціальності, та дисципліни вільного вибору, які аспіранти обирають самостійно.

5. Вибіркові навчальні дисципліни, або дисципліни вільного вибору – це дисципліни, які вводяться СГІ – НЦНС для поглибленої підготовки за спеціальністю та спеціалізацією, сприяння в організації індивідуальної освітньої траєкторії навчання аспірантів за обраними спеціальностями, більш повного задоволення освітніх і професійних потреб, що визначають характер майбутньої діяльності аспірантів та сприяють академічній мобільності аспіранта і формуванню його компетентності відповідно до вимог ринку праці.

6. Обсяг вибіркових дисциплін становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньої програми даного рівня вищої освіти.

7. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми аспірант здійснює при формуванні індивідуального навчального плану, який є основним робочим документом аспіранта.

8. Індивідуальний навчальний план розробляється на навчальний рік і включає всі нормативні та вибіркові навчальні дисципліни, обрані аспірантом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки доктора філософії.

9. Аспірант має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

Якщо аспірант обирає дисципліну з навчального плану іншої спеціальності або іншого семестру, він зобов'язаний узгодити цей вибір з гарантом програми.

10. Обсяг вибіркових дисциплін становить від 3 до 10 кредитів ЄКТС; формулою підсумкового контролю вибіркових дисциплін є залік або іспит. Мінімальний обсяг по вибіркових дисциплінах – 13 кредитів ЄКТС (10 кредитів – з 1 блоку, 3 кредити – з 2 блоку).

11. Переліки вибіркових дисциплін щорічно затверджуються на вченій раді СГІ – НЦНС.

12. Затверджені переліки вибіркових дисциплін розміщаються для ознайомлення аспірантів на офіційному сайті СГІ – НЦНС.

13. Норми цього Порядку поширюються на аспірантів СГІ – НЦНС денної та заочної форми навчання всіх спеціальностей.

Навчально-методичне забезпечення вибіркових дисциплін

1. Викладання вибіркових дисциплін можуть здійснювати всі наукові підрозділи СГІ – НЦНС. Основними умовами є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації викладачів); навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, методичні рекомендації); матеріально-технічне забезпечення.

2. Переліки вибіркових дисциплін узгоджуються з освітньо-науковими програмами та навчальними планами. Гаранти освітньо-наукових програм разом з групою забезпечення щорічно до червня поточного року складають навчальні та робочі програми з дисциплін на кожний новий навчальний рік, готують методичні, довідкові, інформаційні матеріали щодо змісту кожної вибіркової навчальної дисципліни.

3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік періодично переглядається і оновлюється гарантом програми відповідно до сучасних вимог. Пропозиції щодо змін формулюються з урахуванням пропозицій гарантів програм, запитів аспірантів, стейкхолдерів і державних стандартів. Зміни затверджуються на вченій раді СГІ – НЦНС.

4. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибіркових дисциплін передається завідувачу аспірантури для розрахунку навчального навантаження викладачів та формування розкладу занять.

Реалізація вільного вибору аспірантами навчальних дисциплін

1. Вибір дисциплін здійснюється аспірантами самостійно шляхом подачі письмової заяви (Додаток 1) на ім'я заступника директора з наукової роботи СГІ – НЦНС.

2. Заява зберігається в особовій справі аспіранта протягом усього терміну навчання.

3. На підставі поданих заяв до 15 жовтня поточного року гарант програми разом з завідувачем аспірантури формують групи за обраними дисциплінами.

4. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась група, то таким аспірантам надається можливість індивідуального опанування цієї дисципліни за взаємоузгодженим графіком консультацій з викладачем.

5. Для оптимізації навчальних груп можливим є включення у групу аспірантів різних років навчання.

6. Аспірант, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

7. Аспірант, який не визначився з переліком вибіркових дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які гарант програми вважатиме необхідними для оптимізації кількісного складу академічних груп.

8. Аспірант в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого вченою радою СГІ – НЦНС переліку дисциплін. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що аспірант може бути відрахований з аспірантури.

9. З моменту внесення інформації про вибіркові дисципліни до індивідуального плану аспіранта, вибіркова дисципліна стає для аспіранта обов'язковою.

Процедура перезарахування кредитів

1. У разі поновлення або переведення аспіранта перезарахування вибіркових дисциплін здійснюється вченовою радою СГІ – НЦНС на підставі витягу з протоколу засідання групи забезпечення відповідної спеціальності.

2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів, або спорідненості здобутих компетентностей.

3. Випускова кафедра може дозволити аспірантам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншій установі, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в СГІ – НЦНС.

4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються вченовою радою СГІ – НЦНС.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора СГІ – НЦНС
з наукової роботи

Файт В.І.

Вчений секретар СГІ – НЦНС

Пушкаренко О.Я.

Заступнику директора з наукової роботи
Селекційно-генетичного інституту –
Національного центру насіннєзнавства
та сортовивчення

Аспіранта ____ курсу,
____ форми навчання
Напряму навчання (спеціальності)

ЗАЯВА

на вивчення навчальних дисциплін за
вибором на 20____ - 20____ навчальний рік

Прошу включити до моого індивідуального плану підготовки доктора філософії
наступні навчальні дисципліни за вибором:

БЛОК 1

БЛОК 2

«____» _____ 20____ р.

(підпис)

БЛОК ДИСЦИПЛІН

за вибором аспіранта

Селекційно-генетичного інституту – Національного центру насіннєзнавства

та сортовивчення

за спеціальністю 091 Біологія

1.

2.

3.

4.

5.

6.

БЛОК ДИСЦИПЛІН

за вибором аспіранта

Селекційно-генетичного інституту – Національного центру насіннєзнавства

та сортовивчення

за спеціальністю 201 Агрономія

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Директору
Селекційно-генетичного інституту –
Національного центру насіннєзнавства
та сортовивчення

Гарант освітньо-наукової програми

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

Прошу затвердити наступний перелік обраних аспірантами навчальних дисциплін вільного вибору.

Назви дисциплін	Викладач (ПІБ, посада)	Аспірант (ПІБ)

Підстава: подані заяви.

Гарант освітньо-наукової програми

20__ p.